

RTU studiju kurss "Profesionālā ētika, kompetence un komunikācija sociālā darba vadībā"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1231
Nosaukums	Profesionālā ētika, kompetence un komunikācija sociālā darba vadībā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Santa Melķe - Lektors
Mācītspēks	Madara Lapsa - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss „Profesionālā ētika, kompetence un komunikācija sociālā darba vadībā” sniedz padziļinātu izpratni par vadošā sociālā darbinieka profesionālo identitāti, ētiskajiem principiem un profesionālās rīcības pamatiem. Kurss veidots tā, lai veicinātu studentu kritisku domāšanu, refleksiju un spēju pieņemt lēmumus kompleksās profesionālās situācijās, ņemot vērā gan starptautiskos, gan nacionālos ētikas standartus. Tēmu ietvaros studenti analizē profesionālās identitātes attīstību, ieradumu lomu profesionālajā uzvedībā, refleksijas nozīmi, kā arī komunikācijas un lēmumu pieņemšanas izaicinājumus vadības praksē. Īpašs uzsvars likts uz ētiskās spriestspējas attīstīšanu, profesionālās integritātes nozīmi un vadošā sociālā darbinieka atbildību starpinstitucionālās un starpdisciplinārās situācijās. Studiju kursā integrēti teorētiskie aspekti ar praksē balstītiem uzdevumiem un reflektīviem patstāvīgajiem darbiem, tā veicinot studentu spēju sasaistīt akadēmiskās zināšanas ar profesionālo darbību un turpmāko attīstību vadošā speciālista lomā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Veicināt studentu kritisku izpratni un refleksiju par savas kā vadošā sociālā darbinieka profesionālās identitātes attīstību un profesionālo kompetenci vadošā sociālā darba īstenošanai un pilnveidei, balstoties un ievērojot profesionālās ētikas būtību, svarīgākos ētiskos principus un normas. Sekmēt studentu spēju analizēt un risināt sarežģītas profesionālās situācijas, pieņemt lēmumus ētiskās dilemmas apstākļos, kā arī attīstīt efektīvas, uz cieņu un sadarbību balstītas komunikācijas prasmes dažādos vadības līmeņos un starpdisciplinārā kontekstā. Studiju kursa uzdevumi: Attīstīt spēju identificēt un analizēt ētiskas dilemmas sociālā darba vadībā, izmantojot profesionālās ētikas principus un starptautiskos vadlīniju dokumentus. Pilnveidot kritiskās domāšanas un refleksijas prasmes, analizējot savu profesionālo identitāti, vērtības un rīcību vadības kontekstā. Stiprināt profesionālo lēmumu pieņemšanas kompetenci, piemērojot ētisku izvērtējumu un argumentētu rīcības plānošanu praksē. Attīstīt efektīvas starppersonu un organizāciju komunikācijas prasmes, tostarp konfliktu vadību, aktīvu klausīšanos, pārliecinošu argumentēšanu un dialoga veidošanu. Veicināt prasmi sadarboties starpdisciplinārā vidē, apzinoties profesionālās robežas, lomas un atbildību organizācijās un kopienās. Sekmēt vadības kompetenci, kas balstīta uz profesionālo ētiku, empātiju un spēju iedvesmot komandu, veicinot iekļaujošu un atbildīgu profesionālo kultūru.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Patstāvīgais darbs: Teorētiskā refleksija (zināšanu bloks) Uzdevums: Izstrādāt eseju par vienu no tēmām: – „Profesionālā identitāte un tās nozīme sociālā darba vadībā” vai – „Ētikas principu piemērošana sociālā darba praksē” Mērķis: Demonstrēt padziļinātu izpratni par profesionālās ētikas pamatprincipiem, identitāti un to saistīti ar sociālā darba vadību. Apjoms: 1500–2000 vārdi 2. Patstāvīgais darbs: Gadījuma analīze un prezentācija (prasmju bloks) Uzdevums: Izvērtēt reālu vai hipotētisku situāciju, kurā iekļauta ētiska dilemma vai komunikācijas izaicinājums vadības kontekstā, un sagatavot prezentāciju ar risinājuma priekšlikumu. Mērķis: Attīstīt analītiskās un komunikācijas prasmes, spēju argumentēti pamatot profesionālus lēmumus. Forma: Mutiska prezentācija + īss rakstisks kopsavilkums (500–700 vārdi) 3. Patstāvīgais darbs: Profesionālās attīstības portfolio (kompetenču bloks) Uzdevums: Izveidot reflektīvu portfeli, kas ietver: – pieredzes aprakstu no supervīzijas, grupu darba vai lomu spēlēm – refleksiju par profesionālo identitāti, ētiskajiem lēmumiem un attīstības vajadzībām – profesionālās izaugsmes plānu Mērķis: Novērtēt spēju integrēt zināšanas, prasmes un pašrefleksiju, demonstrējot ētisku un atbildīgu profesionālo attieksmi. Apjoms: 2000–3000 vārdi

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Adams, R., Dominelli, L., & Payne, M. (Eds.). (2017). Critical practice in social work (2nd ed.). London: Macmillan Education. 2. Banks, S. (2020). Ethics and values in social work (5th ed.). London: Red Globe Press. 3. Boud, D., Keogh, R., & Walker, D. (1985). Reflection: Turning experience into learning. London: Routledge. 4. EASSW, & IFSW. (2020). Global standards for social work education and training. https://www.ifsw.org 5. Labklājības ministrija. (2017). Vadošā sociālā darbinieka profesijas standarts. https://likumi.lv/ta/id/293140 6. Latvijas Sociālo darbinieku biedrība. (2012). Sociālā darbinieka Ētikas standarts. https://www.lsdv.lv 7. Reamer, F. G. (2018). Ethical standards in social work: A review of the NASW code of ethics (3rd ed.). Washington, DC: NASW Press. 8. Ruch, G., Turney, D., & Ward, A. (2018). Relationship-based social work (2nd ed.). London: Jessica Kingsley Publishers. 9. Taylor, C., & White, S. (2006). Knowledge and reasoning in social work: Educating for humane judgement. British Journal of Social Work, 36(6), 937–954. https://doi.org/10.1093/bjsw/bch365 10. rede, F., Macklin, R., & Bridges, D. (Eds.). (2012). Professional identity in higher education. Dordrecht: Springer. 11. Trevithick, P. (2012). Social work skills and knowledge: A practice handbook (3rd ed.). Maidenhead: Open University Press.
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Profesionālā identitāte kā stratēģisks resurss vadībā Identitātes jēdziens: strukturālais un procesualais skatījums Vadītāja identitāte starp profesionālajiem, organizatoriskajiem un sabiedriskajiem ietvariem Identitātes adaptācija pārmaiņu vadībā un kompleksās situācijās	6	8	0	0
2. Paradumu sistēmas, pašregulācija un identitātes transformācija Paradumu teorijas un to mijiedarbe ar profesionālajām lomām Apzinātības un mērķtiecīgas rīcības loma ieradumu maiņā Profesionālās uzvedības cilpas vadības situācijās	8	8	0	0
Patstāvīgais darbs 1: Teorētiskā refleksija (zināšanu bloks) Temats: Eseja par profesionālo identitāti vai ētikas principu piemērošanu praksē Mērķis: Demonstrēt teorētisko izpratni un sasaisti ar vadības realitāti Apjoms: 1500–2000 vārdi	0	20	0	0
3. „Es” koncepcijas, lomu identitāte un vadītāja pašefektivitāte Identitātes veidi: ideālais, sociālais, profesionālais un morālais „Es” Profesionālās identitātes indikatori vadībā Lomu spriedze un pašefektivitātes nozīme lēmumu pieņemšanā	6	6	0	0
4. Kritiskā refleksija un ētiskā apziņa profesionālajā praksē Refleksijas līmeņi un veidi Kritiskās refleksijas ietvari vadībā un supervīzijā Refleksija kā ētiskas atbildības komponents	8	6	0	0
Patstāvīgais darbs 2: Gadījuma analīze un prezentācija (prasmju bloks) Uzdevums: Analizēt situāciju ar ētisku dilemmu vai komunikācijas izaicinājumu Forma: Prezentācija + īss kopsavilkums (500–700 vārdi) Mērķis: Attīstīt analītiskās un komunikācijas prasmes vadības kontekstā	0	16	0	0
5. Karjeras trajektorijas un profesionālās identitātes dinamika vadības procesā Objektīvās vs. subjektīvās karjeras izpratnes Identitātes maiņa karjeras gaitā Līderības attīstības ceļi profesionālajā biogrāfijā	6	8	0	0
6. Ētiskā spriestspēja un lēmumu pieņemšana kompleksos vadības kontekstos Profesionālo vērtību loma lēmumu pieņemšanā Ētiskas dilemmas un lēmumu risināšanas modeļi Vadītāja atbildība morāli sarežģītās situācijās	4	8	0	0
7. Profesionālā integritāte un robežsituācijas praksē Integritātes jēdziens un profesionālā uzticamība Neregulētās situācijas un spriestspēja Latvijas un starptautiskie ētikas regulējumi	4	8	0	0

Patstāvīgais darbs 3: Profesionālās attīstības portfelis (kompetenču bloks) Saturis: Refleksija, pieredzes analīze, attīstības plāns Mērķis: Demonstrēt spēju integrēt zināšanas, prasmes un vērtības praksē Apjoms: 2000–3000 vārdi	0	22	0	0
8. Ētikas vadība un komunikācija starpinstitucionālā vidē Ētikas kodeksu nozīme profesionālajā praksē Vadītāja loma ētiskās kultūras uzturēšanā Sadarbības un komunikācijas izaicinājumi starpdisciplinārā kontekstā	6	10	0	0
Kopā:	48	120	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: Demonstrē padziļinātu izpratni par vadošā sociālā darbinieka profesionālās identitātes, lomu un atbildības attīstību mūsdienu sociālā darba praksē. Izprot profesionālās ētikas būtību, pamatprincipus un to piemērošanu praksē, tostarp izpratni par ētiskās uzvedības nozīmi, ētiskās domāšanas nepieciešamību un iespējamajiem risinājumiem ētisku dilemmu gadījumā. Apzinās kultūratšķirību un organizatorisko kontekstu ietekmi uz profesionālo komunikāciju un lēmumu pieņemšanu sociālā darba vadībā.	1. Reflektīvais teorētiskais darbs (rakstisks) Tēma: "Profesionālā identitāte un tās nozīme sociālā darba vadībā" vai "Ētikas principu piemērošana praksē" Mērķis: novērtēt, cik padziļināti students ir izpratis galvenos jēdzienus un teorētiskos pamatus. – Apjoms: 1000–2000 vārdi 2. Teorētiskās literatūras analīze (individuāls pārskats vai kopsavilkums) Uzdevums: izvērtēt divus līdz trīs akadēmiskos avotus par ētiku vai identitāti sociālajā darbā Mērķis: pārbaudīt izpratni par jēdzieniem un spēju analizēt akadēmisko tekstu Vērtēšanas kritēriji: Izprot un precīzi lieto teorētiskos jēdzienus. Spēj sasaistīt teoriju ar sociālā darba vadības praksi. Demonstrē daudzveidīgu un kritisku avotu izmantojumu. Spēj salīdzināt dažādas ētikas pieejas vai identitātes modeļus.
PRASMES: Spēj identificēt, analizēt un reflektēt par sarežģītām profesionālām un ētiskām situācijām, argumentēti aizstāvēt savu viedokli gan mutiski, gan rakstveidā. Spēj formulēt un strukturēti prezentēt profesionālās problēmas un to risinājumus, pielietojot analītisku domāšanu un komunikācijas prasmes starpinstitucionālā un starpdisciplinārā kontekstā. Spēj veidot un uzturēt ētisku, uz sadarbību balstītu komunikāciju komandā, vadības situācijās un ar klientiem no dažādām sociālām un kultūras grupām.	Reflektīva komunikācijas prakses analīze Forma: Rakstisks ziņojums (balstīts uz simulāciju, lomu spēli vai reālu profesionālu situāciju, piemēram, supervīzijas sesiju) Uzdevums: Reflektēt par komunikācijas pieredzi, kurā iekļauta sadarbība, konflikta risināšana vai starpdisciplināra mijiedarbība. Mērķis: Novērtēt prasmi analizēt un izvērtēt komunikācijas procesus un ar tiem saistītās profesionālās prasmes. Vērtēšanas kritēriji: Refleksijas dziļums – Ne tikai apraksta notikušo, bet arī analizē komunikācijas kvalitāti un efektivitāti. Stiprās puses un izaicinājumi – Spēj identificēt savas stiprās puses un attīstāmās jomas profesionālajā komunikācijā. Sasaistes ar teoriju – Refleksija balstīta uz attiecīgām teorijām vai principiem (piemēram, aktīvā klausīšanās, konflikta vadība, komandas dinamika). Profesionālā pašapziņa – Demonstrē izpratni par savu profesionālo lomu, attieksmi un komunikācijas stilu.
KOMPETENCES: Spēj patstāvīgi pilnveidot savu profesionālo identitāti un rīcību, integrējot zināšanas no dažādām jomām un pielietojot tās lēmumu pieņemšanā un rīcības izvērtēšanā. Spēj regulāri reflektēt par savu profesionālo darbību, balstoties gan pašanalīzē, gan supervīzijā iegūtajā atgriezeniskajā saiknē. Demonstrē spēju rīkoties ētiski atbildīgi un profesionāli sociālā darba vadības praksē, ņemot vērā gan likumiskos, gan ētiskos regulējumus.	Profesionālās pilnveides portfolio ar pašrefleksiju Forma: Individuāls rakstisks darbs (portfolio ar reflektīviem ierakstiem, mācību pieredzes izvērtējumu, supervīzijas atziņām un profesionālās attīstības plānu) Uzdevums: Dokumentēt un reflektēt par savu profesionālo attīstību studiju kursa laikā, identificējot, kā apgūtās zināšanas, prasmes un vērtības ietekmējušas profesionālo identitāti, ētisko domāšanu un lēmumu pieņemšanu. Mērķis: Novērtēt studenta spēju integrēt zināšanas un prasmes profesionālajā darbībā, veidot pašizziņu un rīkoties ētiski atbildīgi. Vērtēšanas kritēriji: Profesionālās identitātes izpratne un attīstība – Demonstrē spēju izvērtēt un pamatot savas profesionālās vērtības, attieksmi un lomas attīstību. Integrēta kompetenču piemērošana – Spēj sasaistīt dažādu jomu zināšanas un prasmes ar konkrētām profesionālajām situācijām un lēmumiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. patstāvīgā darba izpilde un refleksija	20
2. patstāvīgā darba izpilde un refleksija	20
3. patstāvīgā darba izpilde un refleksija	20
Noslēguma eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	24.0	24.0	0.0		*	